

Prenumerata „Myśli Robotniczej“

wynosi:

w Austrii: rocznie . kor. 5—
 „ półrocznie „ 2:50
 „ kwartalnie „ 1:25
 „ Za granicą:

w Niemczech: rocznie kor. 6—
 w innych państwach: rocz. „ 7:50
 Numer pojedynczy kosztuje 20 h.
 Reklamacje otwarte są wolne
 od opłaty pocztowej.

Prenumeratę oraz wszelką korespondencję należy przysyłać pod adresem:

Redakcja i Administracja

„Myśli Robotniczej“
 Kraków, ul. św. Tomasza 1. 37.
 (Dom robotniczy).

Biuro Redakcji otwarte codziennie od godziny 11—12 przedpołn. z wyjątkiem niedziel i świąt i od godziny 4—9 wieczorem.

Myśl Robo

Organ Polskiego Związku zawodowego robotników z siedzibą w

Wychodzi co dwa ty

Wydawca i kierownik Stanisław Zgórni

Robotnicy! jednajcie członków dla swojej organizacji, żądajcie „

Zawiedli nadzieje...

Parlament austriacki został przez rząd w dniu 10 b. m. zamknięty na kilka miesięcy, a możliwym jest także, że obecna Izba poselska nie zbierze się już więcej...

Taką wiadomość przynosimy dzisiaj robotnikom, członkom naszej organizacji.

Kiedy przed kilku miesiącami zbierał się parlament na zakończonej w sobotę sesję — podnieśliśmy na tem miejscu, że mało było w przeszłości, a niewiele zapewne będzie w przyszłości sesji austriackiego parlamentu, któreby w programie swoich prac miały tak olbrzymiego znaczenia dla klasy robotniczej wszystkich narodów Austrię zamieszkujących sprawy, jakie właśnie znajdują się na porządku dziennym sesji obecnie się rozpoczynającej.

Tak było rzeczywiście.

Parlament bowiem miał załatwić a przynajmniej posunąć naprzód sprawę milionów proletaryatu dotyczącą: ubezpieczenia na starość i na wypadek niezdolności do pracy, miał znaleźć środki przeciw niesłychanej lichwie drożyznianej i rozbojom kartelów, następnie uchwalić miano ustawę dotyczącą ochrony robotników w przemyśle górniczym, ustawę o długości czasu pracy kobiet, ustawę o pomocnikach handlowych wreszcie projektowaną była reforma ustawy przemysłowej i szereg innych doniosłych projektów socjalno politycznych.

Z tych wszystkich wyżej wliczonych niezmiernie dla robotników wagi spraw, parlament w ciągu sesyj nie załatwił do słownie ani jednej. Stronnictwa opozycyjne grupujące się w „Unii słowiańskiej“ wspólnie z socjalną-demokracją prowadzą od dłuższego czasu wojnę z rządem i starają się go usunąć, obalić. W tym celu, zamiast pracy pozytywnej nad rozwojem ustawodawstwa, zawalano porządek dzienny obrad lżby masami wniosków nagłych i uniemożliwiano zupełnie pożyteczną pracę parlamentu. W ciągu ostatnich trzech tygodni postawiła »Unia słowiańska« przeszło 100 wniosków nagłych i te właśnie spowodowały zamknięcie parlamentu na kilka miesięcy.

»Unii słowiańskiej« i socjalistom w wicherzeniu a rządowi do zamknięcia parlamentu pomagali nasi polscy ludowcy. W ten sposób ta dobra kompania zmarnowała prawie zupełnie kilka miesięcy czasu, a posłowie rozjechali się do swoich okręgów wyborczych nie przynosząc ludowi nic, prócz nowych ciężarów. Nadzieje milionów proletaryatu, pokładane w parlamencie i swoich przedstawicielach zostały zupełnie zawiedzione, żądna za zmianą na lepsze, żądna reforma społeczna zmierzająca do poprawy doli mas ludowych nie została przeprowadzona. Wszystkie nawet najbardziej piekące konieczności ludowe, jak n. p. walka z drożyzną i ubezpieczenie społeczne zostały odwołane na nieokreślony bliżej czas — bez względu na dobro i wolę wyborców.

I dlatego przeciw takiemu naszym żądań, przeciw urzędu przez stronnictwa opozycyjne ki i hecy z nędzy i głodu milio boczego w Austrii — mus st a nowczością z a protes nie dlatego walczyły o pows wyborcze, nie po to wybierały ci heco i zabawki sobie urzą mencie i „przekomarzali“ się koty! Nam się jeść chce łamy — obowiązkiem zaś p tężyc swoje siły w tym kieru pierw głód mas ludu ro spokoie!

Z ostatnich wypadków w pa simy wyciągnąć odpowiednią następnych wyborach »o prac becnych posłów pamiętać. W pouczają nas również, że bled z parlamentu poprawy doli kiwać. Mymusimy przede sami sobie pomóc, musim ną organizację i przez nią p polepszać. Przez własną o ną pracę, najpewniejsz lepszej przyszłości.

Zadania i cele naszego ruchu robotniczego.

Ciąg dalszy.

Mówią i piszą dziś wiele o t. zw. emancypacji kobiet, t. j. o ich wyzwoleniu, upolenieniu. I my chcemy wyzwolenia kobiet, lecz wyzwolenie to pojmujemy, jak następuje: Wyzwolić ją chcemy z ciasnego zakresu pojęć: kobieta ma nie tylko gotować strawę, utrzymywać izbę w porządku, dzieci rodzic i wychowywać, lecz chcemy ją podnieść tak dalece, by miała zrozumienie dla dążeń, działania, pracy, życia męża, i stała się dlań prawdziwą towarzyszką życia.

Dziś jeszcze ogromna większość kobiet, nie tylko, że same nie należą do organizacji i towarzystw, — ale mężów od przynależenia do związku lub uczęszczania na zebrania wstrzymują, a bo to niby mąż czas daremnie traci i wydaje niepotrzebnie pieniądze. Która tak mówi, nie ma pojęcia o naszym ruchu. Nie potępiamy ich zbyt ostro, — trzeba, by najpierw pojęcia o naszych dążeniach nabrały, musimy im wytłumaczyć, że tylko przez silną organizację zdołamy jakieś korzyści dla stanu naszego osiągnąć, a wtedy z pewnością się uspokoją. A i co za tem idzie: łatwiej pojmą, że mąż powinien i brać udział we wyborach, głosując na chrześc—narodowego kandydata, i że, jeśli zasiada w zarządzie towarzystwa, korporacji, lub rady gminy, to urząd taki oznacza nie tylko wyniesienie po nad innych, i że pysznić się nie ma z czego, bo położone zaufanie wymaga także sumiennego wypełniania dobrowolnie przyjętych obowiązków, aby praca szła na dobro towarzyszy i gminy.

Jeśli mąż pracą taką znudzony powróci, nie ma mu żona robić wyrzutów, lecz przeciwnie

lecz w trzebiują ko przysz zom swoim słuhać, lecz by mi w życiu. Z ty rzystwa popierają zakia częta kształca się w gospodarstwie popierają rozwój odpowiednich rzystw, które się zajmują przy młodziży żeńskiej do stanowiska, jak przyszłe żony w rodzinie zająć mają.

Drugą podstawą chrześcijańskiego życia rodzinnego jest odpowiedni stosunek między rodzicami a dziećmi.

Rodzina jest tem środowiskiem, w którym obecne pokolenie przekazuje dobra oświatowe i kulturalne, wogóle cały dorobek przeszłości rosnącemu pokoleniu. — Tymczasem dzieci częściej tego dorobku im przekazywanego, tej podstawy moralnej, którą im rodzice dawać chcą, nie uznają i odbierają, przejmować się nimi nie chcą.

Skargi na młodzież dzisiejszą się mnożą: „młodzież dziczeje, goni tylko za zabawą i użyciem, nie posiada poczucia obowiązku“. Skargi te, na młodzież robotniczą zanoszone, często są uzasadnione, — a przyczyna słuszności ich leży w zbytnej wolności dzieci i braku powagi rodziców. Dlatego staramy się o ulgi dla robotnika, jako ojca, by z nich korzystał także w celu dobrego wychowania dzieci. Większej on wtedy będzie doznawał powagi i wtedy, gdy dzieci będą jeszcze chodziły do szkoły i potem, gdy ją opuszczają. Równą powagę ma mieć matka, — a osiągnąć to staramy się przez popieranie ruchu kobiet.

Również związki robotnicze nie spuszczaają z oka umysłowego i moralnego podniesienia i wykształcenia młodzieży — starają się bowiem usuwać niebezpieczeństwa, jakie młodocianym robotnikom grożą, czuwając nad tem, by przepisów ustawy proceduralnej i regulaminów fabrycznych pilnie przestrze-

rszych lub przełożonych odpo-
acunku, i w ogólności zachodzie,
dzieży, cechowanego skromno-
waniem.
Najlepszy środek ku wychowaniu
siadają towarzystwa przez od-
na poszczególnych członków.
rtów i pism, które zwracają
bezpieczeństwa młodzieży gro-

zące i zarazem podają skuteczne środki prze-
ciwdziałania. Wobec stowarzyszeń młodzieży
winny towarzystwa robotników zajmować
stanowisko przychylnie, bo w tychże towa-
rzystwach uzupełnia się wychowanie mło-
dzieży, — a praca oświatowa naszej organi-
zacji ma wyjść na dobre nie tylko dorosłym,
lecz także dorastającej młodzieży, która obej-
mie spuściznę naszej pracy i jej owoców.

SPRAWOZDANIE KASOWE

Stowarzyszenia robotników z siedzibą w Krakowie

za kwartał 1909 r.

ROZCHODY.

	h.		Kor.	h.
01	04	Fundusz prasowy (gazeta)	1.077	90
1	80	" chorych	4.510	23
1	40	" obrony prawnej	76	—
2	50	" podróży	38	60
9	50	Na sekretaryaty	239	—
0	17	Procent w grupach	933	19
		Druki	404	30
		Agitacja	169	78
		Administracja	66	90
		Pensye	250	—
		Niedobór w Grupach	5	76
		Wydatki nadzwyczajne grup	15	60
		Fundusz delegacyjny	167	92
		Należyłość manipulacyjna poczt. Kasy oszcz.	6	18
		Koszta III. Zjazdu	258	60
		Pożyczki grup	85	23
		Inne	6	32
	41		8.311	51

	h.		Kor.	h.
	41	Pozostałość z końcem I. IV. 1909	20.555	21
	51	Saldo za II. kwartał 1909	2.164	90
		Majątek ogólny	22.720	11

K. Holeksa
sekretarz.

J. Piszczkiewicz
skarbnik.

St. Zgórnjak
prezes.

Komisja rewizyjna tuż przed III. Zjazdem badała księgi kasowe, przeto dla oszczędzenia kosztów zjedzie ponownie do Krakowa z końcem III. kwartału i powyższe sprawozdanie kasowe po sprawdzeniu podpisze.

HENRYK SIENKIEWICZ.

Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnawie zbudował.

(Wedle ludowego podania *).

Kiedy się Pan Jezus w Betleem narodził, pan Lubomirski z Tarnawy był jeszcze lutrem. Ale że był człek mądry i przemyślny, a zastyszał, że Dzieciątko Jezus bardzo nierade widzi lutrów i rozmaitych innych heretyków, zaczął więc w głowę zachodzić, jakby się przekonać czy to prawda.

Stangret, krakowiak, co go w cztery konie woził, mówił mu, że najprostsza rzecz będzie do bryki założyć, pojechać do Betleem i tam dokumentnie Najświętsze Dzieciątko wypytać. Na nieszczęście pan Lubomirski długo przedtem z Turkami wojował i tyle pieniędzy na wojsko wydawał, że w końcu i Tarnawę u żydów zadłużył, z której to przyczyny nie miał na drogę nietylko do Betleem, ale nawet i do Krakowa.

Myśli tedy, myśli i myśli, jakby tu sobie poradzić, aż jednego dnia przychodzi do niego stary, wędrowny dziad i powiada tak:

* Z „Jednodniówki wpisów szkolnych“, wydanej w maju r. b.

— Daleko stąd — powiada — na zachód słońca jest Babia góra, taka wysoka, że cień od niej na siedem mil pada. Na samym wierzchu tej góry mieszka okrutnie bogata czarownica, która dla „Jancychrysta“ koszułę szyje. Co rok jeden tylko ściąg wolno jej zrobić, ale kiedy koszułę skończy, wtedy się „Jancychryst“ z niej narodzi i ze świętą wiarą wojować pocznie. Puścić — powiada — to wiedźma każdego sobie puści i pieniądze pozwoli mu zabrać ile udźwignie, jeno nigdy ludzie nie widzieli, żeby kto wrócił.

— Czemu tak? — pyta pan Lubomirski.

— Dlatego — mówi dziad — że jej straszne smoki i rozmaite gady strzegą, więc jak kto wraca, to go gonią, a jak dogonią nim z cienia wyjedzie, to na drobne szmaty go rozedrą.

Począł się pan Lubomirski w głowę drapać, bo bardzo mu się te smoki i gady nie spodobały, a pieniądze chciał mieć. Ale po odejściu dziada przyszło mu do głowy, że skoro są tacy, którzy i samego dyabła potrafią w pole wywieść, to przecie na tę gadzinę z Babiej góry musi być jakiś sposób. Głowił się dzień, głowił drugi i trzeci, wreszcie powiedział sobie: „albo starosta, albo kapucyn“ i pojechał. Wziął siedem koni dobrych, ściągłych i pierwszego przywiązał do drzewa w tem miejscu, w którym się cień od Babiej góry kończy, drugiego o milę wyżej, trzeciego

znów o milę i tak aż do szóstego, dopiero na siódmego wsiadł i ku czarownicy na nim pojechał.

Jedzie tedy i rozgląda się na prawo, rozgląda się na lewo, aż tu leżą jak kłody mięgdy Kosówka, to smoki paskudne o trzech głowach, to węże ogromne, to rozmaite żmije i padalce. Ten i ów podniesie czasem łeb, zasyczy, zębami kłapnie, ale nie mówią mu nic.

— Hej — myśli pan Lubomirski — żeby to były zwyczajne smoki i węzary, możnaby im mieczem lby porozwalać, ale przeciw piekielnym mocom szabla na nic i trzeba będzie chyba coś z babą wskórać, bo inaczej żywy nie wróce.

Dojechał wreszcie do szczytu i patrzy: siedzi straszna jędrza-piekielnica i koszułę szyje. Zsiadł pan Lubomirski z konia, pokłonił jej się po kawalersku i tak grzecznie do niej powiada:

— Jak się masz — powiada — ty stary wiechciu od butów, przyjechałem tu po twoje skarby, bom swoje na wojnę wydał i teraz mi na drogę potrzeba. Dasz, dobrze, nie dasz, też dobrze, jeno nie marudź, bo mi okrutnie pilno.

Rozśmiała się na to baba, że aż pan Lubomirski ostatni jej i jedyny trzonowy ząb zobaczył i mówi:

— O jej, dlaczego nie, oto widzisz tu w workach koło mnie złoto, perły i dyamenty, bierz

Szkodliwa zwłoka.

Gdy w dniu 3 listopada 1908 r. ówczesny prezydent ministrów bar. Beck przedłożył Izbie posłów projekt ustawy o ubezpieczeniu robotników na starość i na wypadek niezdolności do pracy, w robotniczych szeregach powstała szczerza radość. Jakkolwiek bowiem projekt rządowy wykazywał wiele braków i usterek, to jednakże przynajmniej częściowo mógł wprowadzić poprawę doli robotniczej i w znacznej mierze osłodzić ostatnie lata życia tych pionierów pracy, którzy zdrowie i swoje młode siły poświęcili dla dobra społeczeństwa.

Zdawać się mogło, że tak doniosła reforma społeczna, jaką jest ubezpieczenie na starość i w razie niezdolności do pracy, znajdzie w całym państwie bardzo przychylnie przyjęcie. Tymczasem nadzieje zawiódły. Część posłów, zwłaszcza ci, którzy mandaty swoje zawdzięczają tylko temu, że jako kandydaci dawali wyborcom niesłyszane, a najczęściej nieziszczalne obietnice, chcąc spłacić swoje weksle wyborcze, rozpoczęła namiętną agitację przeciw rządowemu projektowi.

Korzystając z niektórych rzeczywistych usterek projektu rządowego powiedziano, że jest on nie do przyjęcia i że rząd powinien przedłożyć projekt inny. Naturalnie był to tylko pozor, pod jakim chciano ubezpieczenie na starość w zupełności utracić. Jeśli bowiem projekt rządowy jest rzeczywiście tak zły, to należałoby go poprawić, ale nigdy odrzucać.

Z półród politycznych stronnictw polskich najwięcej namiętnie zwalczały przedłożenie rządowe ludowcy i oni też w znacznej części przyczynili się do tego, że parlament ludowy nic w tej sprawie dotychczas nie zrobił i kto wie, czy wogóle coś zrobi.

Najciekawszą rolę odegrali wobec rządowego przedłożenia socjalni-demokraci. Ci zacni obrońcy ludu okazali się... przeciwnikami ubezpieczenia socjalnego. Pod pozorem, że dążą, by ubezpieczenie robotników przemysłowych było odrębne od ubezpieczenia robotników rolnych i samodzielnych małych rękodzielników i chłopów, przyłożyli posłowie socjalno-demokratyczni rękę do tego, że ubezpieczenie na starość poszło w odwłokę. Rozumiemy dobrze, dlaczego socjalni-demokraci tak zrobili. Wiemy bowiem, że socjalna-demokracja opiera się li tylko i jedynie na niezadowolenu mas pracujących. Z chwilą zaś, gdy to niezadowolenie będzie mniejsze, natenczas skoczą się dla czerwonych proroków złote czasy, a przywódcy ich, którzy dziś tuczą się krwią i potem robotnika, będą się musieli jąć jakiejś

pracy. A widocznym jest dla w ubezpieczenie robotnika na starość padek niezdolności do pracy wpłynął na zmniejszenie się niezadowolonych. Stąd też to socjalni-demokraci i zwalczają rządowy projekt socjalnego. Odgrywają tu oni rolę, bo na zgromadzeniach krzyczą: ubezpieczenie na starość — a ich posłowie wołają: my nie mamy ubezpieczenia.

Dzięki zatem temu, że bardzo posłów już to ze względów strachu, ze względów na dane wybory, zachowuje się wobec przedłożenia nieprzychylnie, stało się, że ubezpieczenie na starość mimo tego, że parlament już trzeci rok istnieje, jeszcze nie weszło na posiedzenie pełnego, a dzięki temu, że posłowie ciągle sobą targują i kłócą i parlament odroczone — zachodzi wielka wątpliwość w tej kadencji parlamentu tak dla ludności pracującej, jak i załatwiona.

Czy to wieczne zwlekanie z ubezpieczeniem w Austrii jest dobre, to izecz inna. Trzeba mieć na uwadze, że z ubezpieczenia robotników rządowych korzystać może ludność robotcza, czyli przesłanicy Austrii zamieszkującej. Władze nie upomni się w sprawie niejszy o swoje prawa?

Ci, w których ręku spoczywa dania ubezpieczenia na starość, widać o tem, że woli prawie lekceważyć nie można i lekce-

Jakież stanowisko ma zajmująca wobec odwleczenia ubezpieczenia na starość? Na razie powinna mieć jak najenergiczniej do ubezpieczenia. Zebrań takich być tysiące i powinny być. Niech ten potężny głos krzyku robotniczych odbije się potężnym lamentem, a skłoni posłów do ludowi to, co mu się już

Czy alkohol wzmacnia?

Wielu ludzi sądzi, że trunki alkoholowe wzmacniają człowieka, że dodają mu sił do wykonania pracy. Im cięższa, trudniejsza praca, tem częściej popijają wódkę „dla wzmo-

zawez...
wódki...
kę podcz...
pracowali...
praca ich...
końcu dnia...
tnicy zrobili...
1/3 w...
swą lepiej...
wykonali, ni...

ile chcesz, ale pierwszej napij się ze mną wina prze zdrowie — i wzięła zaraz dwie szklanki, nałaza z jednego gąsiora do jednej, z drugiego do drugiej i powiada: „Chajm“.

Ale pan Lubomirski, który, jako się rzekło, był człek mądry i przemysłny, widząc, że baba nie z tego samego gąsiora w obie szklanki leje, pomyślał, że musi być w tem jakaś podrywka. Począł tedy głową kręcić i parzyć tak, jakby co za babą zobaczył.

— Czego się rozglądasz? — pyta baba, — Bo się mgły rozstąpiły i krzyże na kościolach w jakimś mieście widać. Złęka się wiedźma: — Gdzie? — pyta. — A za twojemi plecami. — Baba obróciła się całkiem i przykryła oczy ręką, a pan Lubomirski prędko przemienił szklanki. — Ej, co też gadasz, mgła jak żur gęsta, — mówi jedza, a on na to: — Tak mi się widziało. — Wzięła jedza znów szklanki: „Chajm“ — „Siulim“, — wypili. Ledwo wypili, bęc baba na plecy i usnęła twardym snem.

A pan Lubomirski łap za złoto, cap za perły i dyamenty, na koń i w nogi. Leci, leci dopada do tego konia, co był o milę uwiązany — hop na siodło i w cwał dalej. A tymczasem rozbudziła się piekielnica, bo dla niej trzeba było mocniejszej jeszcze przyprawy — i nuż się drzeć: — Huż smoki, huż węże huż żmijce i padalce! Gońcie i rwijcie tego rycerza, co ze skarbami mojego przyszłego syna „Jancychrysta“ ucieka!

Dopiero kiedy nie zakłębili się w górach, kiedy nie ruszą nie ruszą się potwory, aż się bór począł, jak od wiatru, kotysać. Dopadają pierwszego konia, rwą go na drobne szmaty, że tylko kości w zębach im chruszczą — zjadły.

Pędzą dalej, bo baba krzyczy na mitrę, aż oto drugi koń. Rozerwały go też jak mogły jak najprędzej i zżarły razem z siodłem. Widzą potem trzeciego — zżarły, widzą czwartego — zżarły. Ale, że zmarudziły coś nie coś przy każdym, więc gdy zżarły szóstego, już pan Lubomirski wyskoczył na siódmym z cienia, który Babia góra na siedem mil od południa ku północy rzuca.

Obrócił się tedy ku nim i nuż drwić: — Całujcież teraz psa w nos!

— A one wspinają się, kłębnią, szczerzą zęby, charczą, ale im za cień nie wolno. Jedna tylko żaba hycnęła w takim rozpędzie, że już się nie mogła wstrzymać i skoczyła panu Lubomirskiemu na ramię. Ale on się jej bynajmniej nie przestraszył, naprzód dlatego, że się wcale żab nie bał, a powtóre, że gdy słońce na nią padło, poczęła na poczekaniu dębiec.

— Tuś, ropucho? — powiada do niej pan Lubomirski.

A ona jęła go prosić pokornie: — Wrzuć mnie — prawidło cienia, bo inaczej skamienieję ze szczętem, a ja ci zato powiem prawdę na każde pytanie, które mi zadasz.

Zamyślił się więc rycerz przez cienie, potem do niej:

— Z piekłaś jest?

— Z piekła.

— Powiedz mi tedy, jakiej wiary najbardziej się w piekle boicie?

— Taką rzecz ci tylko do ucha mogę powiedzieć, bo gdyby to gadziny usłyszały, to choćbyś mnie w cień wrzucił zaraz by mnie zagryzły.

I poczęła mu szeptać do ucha, a pan Lubomirski słuchał, słuchał, potem wziął żabę, wrzucił ją napowrót do cienia i tak rzekł do swojej własnej duszy:

— To już teraz nie potrzebowałbym do Betleem jechać, Dzieciątka o prawdziwą wiarę pytać, ale pojedaj, by Mu się czołem do świętych nówek pokłonić.

Po drodze obaczył, że i Trzej królowie na piechotę tam idą, więc im się do kolaski przysiągę pozwolił, za co podziękowali pięknie i obiecali syna, co mu się miał narodzić, do chrztu trzymać.

A w Tarnawie, za skarby Babie-jędzy zabrane, stanął wielki kościół, w którym dotychczas nabożeństwo na chwałę Bożą się odprawia.

e podmówionych przez juda-
h) i wywołali znowu niepo-
dwcześnie strajk, który na
tylko 1 dzień i przyniósł nam
nie takie korzyści. Taki jest
ta sprawę robotniczą u nas.
ak kłamliwą socjaliści? Jedyne
phydzić organizację chrześci-
robotników i przedstawić ją
żącą i nic nie mogącą wskó-
rzożywista nędza i niedola.
aj socjaliści z swym żydkiem
elska zebranie, ale świecił
byli ze spuszczoneym nosem
Arbete! odradzał wszel-
się o lepszą płacę, strajku,
drzewnych mają niedobór
azali swą znikomą powagę
organizację, to też robo-
ię od nich z pogardą. Dla-
nicy i siostry robotnice gar-
zacy chrześcijańskiej, wstę-
ółki spożywczej, nie wierz-
rwonym, szerzącym tylko
e kłamstwa w swych piśmi-
rzewrotnika". Obiecują oni,
spożywozą, ale będzie to
ylko kuźnia polityczna do
e nie do niesienia ulgi ro-
y kto zdrow, do dzieła kto
wycięstwo po naszej stronie.

Zwolennik Bury.

zawodowy.

dnia przystąpili do Pol-
odowego chrześc. robotni-
y dotychczas stanowili oso-
nazwą „Solidarność“. No-
zyc będą przy naszym Zw. a-
wodowe.

lzy węglarze oparciu o nasz
grafią urzeczywistnić swoje

odowego węglarzy donosi
czuć węgla, zwłaszcza węg-
owicie, dostarcza węgla z
Sierszy po 80 hal., z ko-
84 hal., z kopalni „Kmi-
86 hal. licząc za 50 kg.
e są koszta przywozu na
nej w Krakowie, jak ró-

starca również węgla pru-
el z Nowej Przemszy 90 h.,
1 kor. 10 h., węgiel
20 h. wszystko za 50 kg.
w Krakowie. Zamówienia
kantorze stowarzyszenia
“, Kraków, Wielopole 7
st w magazynie własnym
obecnej.

stkich stowarzyszeniach,
zawodowych spotyka
sterze członków. W na-
akże pod tym względem
eż mamy tylu członków
dy nie mógł wziąć ze
ją do naszej organiza-
wkładka? Ciągłe się
czasy, że się mało za-
en? W pierwszym rzę-
y wszyscy należeli do
nie rozdrabniali się po
czyż nie była by to
a by wywalczyć lepszą
aszcza u nas, dla kraw-
szymy często, że mało
o późna w nocy. Nie-
już, że można by coś
czyć, ale to jakoś tak
e wstydy drugiej, a na-
o zawodu i z tego po-
ię. Również brak jest
sprawą zajął, a spraa-
na.

powinna ten obowią-
jako obowiązek chrze-
czątek na Śląsku, dla-
mamy zostać w tyle.

Główny Zarząd powinien tę sprawę wziąć
w swoje ręce i póki czas, póki przeciwne
obozy nie zabrały się do tej pracy, stanąć
w obronie tych kobiet pokrzywdzonych, któ-
re za ciężką pracę, są tak marnie wynag-
radzane—bo pobierają 16—20 K. miesięcznie.

Zwracam się do kol. członków Grup, aże-
by swoje żony, siostry itd. zapisali do na-
szej organizacji, by wytłumaczyli im zasady
tej organizacji. Również same kobiety zwa-
szcza krawczynie powinny już zrozumieć, że
są wyzyskiwane na każdym kroku, powinny
się zorganizować, ażeby wywalczyć lepszą
płacę i skrócenie dnia pracy. Bierzmy przy-
kład z Anglii. Tam kobiety już wywalczyły
sobie nietylko lepszą płacę, ale nawet zasiadają
w Radach miejskich, sejmach i parla-
mentach, dobijając się o lepsze prawa dla
siebie. Idźmy więc śmiało naprzód, nie wa-
hajmy się przed żadnymi przeszkodami, a zo-
baczymy, że z małej iskiarki wielki ogień
wyrośnie. Tylko śmiało a naprzód!

W. A.

Przemysł. Nasza organizacja bierze się do
roboty. W tamtym tygodniu kominiarze za-
łożyli swoje Koło zawodowe przy naszej gru-
pie, w tym tygodniu znowu szewcy zorgani-
zowali się lepiej. Nawet ci z pośród człon-
ków dawnej „Przyjaźni“, którzy nie chcieli
się pierwwej wpisać, teraz sami upominają się,
ażeby pieniądze i inwentarz pozostały po nich
przeszedł na własność Związku. Również u nas
myśla o założeniu własnej kasy zapomogo-
wej, w nagłych wypadkach co bardzo by się
nam przydało, na co przytoczę jeden przy-
kład: Otóż nie dawno temu umarła córka
jednego robotnika; ten chodził tu i tu, ale
mało co skorzystał. Poszedł więc z drugim
kolegą do zastępcy burmistrza prosić o za-
pomogę. Pan zastępca burmistrza mówi, że
nie ma zapomogi i pytał się po co dwóch
robotników przyszło. Robotnik ten musiał
więc pójść i zastawić coś, ażeby córkę po-
chować. Czyż to nam nie wstyd?

Należałoby taką kasę założyć w grupie,
potrzeba założenia kasy takiej jest u nas
bardzo pilna. Przy dobrych chęciach człon-
ków dałoby się taką kasę założyć, a mogła-
by ona oprzeć się na udziałach członków.
Warto nad tą sprawą bliżej się naradzić,
zwłaszcza, że chęci po temu są dobre.

W. K.

Bogumin (miasto). Miejscowa Grupa Polsk.
Związku zawodowego chrześc. rob. urządziła
w dniu 29-go czerwca zgromadzenie poufne.
Przewodniczył kol. Florek, sekretarzem był
kol. Fichna. Kol. Fichna zdaje w krótkich
lecz jasnych słowach sprawozdanie z III-go
Zjazdu w Krakowie. Po nim udziela prze-
wodniczący głosu kol. Fiksowski z Rych-
wałdu, który wygłosił nam referat na temat
»Na co się organizujemy«. Wskazał nam do
czego dąży socjalizm, omawiał stosunek ro-
botnika do kapitału, podał środki walki z ka-
pitalizmem, wreszcie wskazał na przyczyny
dzisiejszej drożyzny i wezwał obecnych do
organizacji.

Po kol. Fiksku zabrał głos kol. Kowalski
z Rychwałdu, zachęcając zebranych, ażeby
według możliwości uczęszczali na nasze zgro-
madzenia. One bowiem oświecają robotnika,
uczą go jak ma oceniać swoje położenie, jak
dążyć do poprawy swojej doli. Mowca przy-
tacza szereg przykładów, wskazujących na to,
jak czerwoni prorocy prowadzą lud do ciem-
noty. Obu mowców nagrodzono oklaskami.
Kol. Fichna prosi chociażby o najmniejsze
składki na »Dom robotniczy« w Rychwałdzie.
Na ten cel zebrani złożyli 7-15 K.

Przewodniczący dziękuje referentom za
piękne i pouczające referaty, dziękuje i obe-
cnym za przybycie i zamyka zgromadzenie.
Na zakończenie odśpiewano z zapalem »Choć
burza«.

Sekretarz.

Weldzlrz. Niedziela 11 lipca b. r. była dla
tutejszych robotników dniem bardzo ważnym.
Istnieje tu odlewnia żelaza. Pracuje nas
w niej około 60 ludzi; oddawna już odczu-
waliśmy potrzebę zorganizowania się, tem
więcej, że raz po raz czerwoni z sąsiedniej

Doliny zaglądali do nas, namawiając do swej
organizacji. Dowiedzieliśmy się jednak, że
istnieje organizacja chrześcijańska robotni-
cza i poprosiliśmy naszego ks. Superyora
OO. Redemptorystów, aby się dowiedział gdzie
ona jest i doniósł, że chcemy do niej przy-
stąpić.

Tak też się i stało. Na niedzielę przyje-
chał ze Lwowa sekretarz p. Horowicz — a
równocześnie socjaliści dowiedziawszy się o
tem, przyjechali z Doliny, aby także zgroma-
dzenie urządzić.

Zeszliśmy się o 1/4 u kol. Jakubanesa,
dokąd przybył także p. Horowicz i rozpocze-
liśmy naszą naradę. Było nas kilkunastu. Tym-
czasem dowiedzieliśmy się, że na drugim
końcu wsi czerwoni chcą o 1/5 urządzić
swoje zgromadzenie i ludzi na nie spraszają.
P. Horowicz przemówił krótko do nas o ce-
lach organizacji chrześcijańskiej i wezwał
nas abyśmy się udali z nim do lokalu czer-
wonych.

Poszliśmy wszyscy. Czerwoni jak nas zo-
baczyli, zlekli się — a było ich wszystkiego
9. P. Horowicz zaraz zażądał głosu i zaczął
tłumaczyć zebrany, jak zgubnie dla robo-
tników socjaliści pracują. Nasi czerwoni z
Doliny z początku zaczęli coś gadać, ale wi-
dząc, że narodu pełna izba i że wszyscy pil-
nie słuchają, cichaczem wynieśli się i uciekli
czempredzej z Weldzlrza.

W zdobytych lokalu czerwonej organiza-
cji odbyło się więc bardzo liczne zgromadze-
nie. Po przemówieniu p. Horowicza wszyscy
obecni robotnicy oświadczyli, że pragną przy-
stąpić do chrześcijańskiej organizacji. Wy-
brano też zaraz tymczasowy komitet stacyi
płatniczej, do którego weszli kol. Maciej Pra-
stel jako przewodniczący, Stan. Jakubanes
sekretarz, Ferd. Szpilarewicz skarbnik, Adolf
Hahn, Wład. Draczyński, Albin Szefernagel,
Franc. Stehlik, Adolf i Alojzy Kovacze.

Zgromadzenie skończyło się o godz. 1/7
wieczór zepelnym tryumfem organizacji chrze-
ścijańskiej. Czerwoni uciekli nietylko ze swego
zgromadzenia, ale nawet ze swego lokalu,
a robotnicy serdecznie z nich się wyśmiali.
Mam nadzieję, że w krótkim czasie wszyscy
robotnicy naszej fabryki do organizacji wstą-
pią. Dziękujemy też serdecznie ks. Redempto-
rystom, którzy nam dopomogli do zawiąza-
nia naszej chrześcijańskiej organizacji.

Robotnik.

Od Redakcyi: Życzymy nowej naszej pla-
cówce jak najpomyślniejszego rozwoju i ma-
my nadzieję, że wnet wszyscy do niej nale-
żeć będziecie. Szczęść Boże!

Wygoda. Drugi rok już istnieje tutaj sto-
warzyszenie chrześcijańskich robotników. Po-
wstało ono dzięki staraniom ks. Dr. Wida-
ckiego i zajmowało się bardzo żywo sprawą
uświadomienia tutejszych robotników i zrze-
szenia ich w jeden silny związek. Założone
na podstawie statutu Związku katol. społec-
znego łączyło prawie wszystkich robotników
pracujących tu w tartaku i w t. z. »nowej
fabryce«.

Ponieważ jednak pragnęliśmy zorganizowa-
wać się zawodowo, zwołaliśmy na niedzielę
11 lipca zgromadzenie, na które przybył se-
kretarz organizacji chrześcijańskich ze Lwo-
wa p. Horowicz, w obszernym przemówieniu
przedstawił nam cel i zadania organizacji
zawodowej. Obszerna sala naszego stowa-
rzyszenia wypełniona była po brzegi robo-
tnikami, którzy z zaciekawieniem słuchali
wywodów mowcy.

I widocznie przemówiły one do przeko-
nania, gdyż na wniosek ks. Dr. Widackiego
jednogłośnie uchwalili wszyscy przystąpić do
organizacji zawodowej. Oprócz więc stowa-
rzyszenia oświatowego, które dotychczas
istniało, powstanie tutaj Stacya płatnicza
Związku.

Zgromadzenie zakończyło się o 10 godz.
wieczór. Było ono bardzo liczne, a ilość uc-
czestników, ich zapał wskazywały na to, że
praca prowadzona w stowarzyszeniu nie idzie
na marne, ale owszem potrafiła już skupić
i przekonać robotników.

To też »towarzysze« w Wygodzie nie
mają co robić.

A zasługa to w pierwszy
nego naszego prezesa ks. Dr.

Dąbrowa. W niedzielę, d.
b. r. odbyła miejscowa Gru-
zaw. chrz. robotników" swoje
madzenie. Przewodniczył p.
wał p. Derlik z Karwiny. Dy-
wiona. Zabierało głos kilku
szcza p. Swakoń kilkakrot-
z Karwinierek, która wzywa-
do świeżo założonej w Ciesz-
niewiast chrześcijańskich, ws-
czność takiej organizacji ze
gijnych i społecznych. Przyt-
przykłady utkwia niewatpli-
mieci naszych kobiet. — Urzęd-
szej grupy w niedzielę i św-
ny 9 do 10-tej rano w gr-
W tych godzinach odbywa-
dawanie gazet, odbieranie
wanie członków.

Markłowice (Śląsk). W
urządziła nasza Stacya Płat-
nie publiczne, na które jako
kol. Dubnicki z Karwiny.

Na przewodniczącego wy-
na sekretarza kol. Fichn-
Przewodniczący udzielił gł-
kiem, który nam wygłosił
„Dlaczego mamy się organi-
omawiając obszernie sprawa-
czne i rolnicze, a zachęcają-
pracy wskazał nam na na-
który nam najbardziej w py-
szkadza, to jest na alkoh-
chali z największą uwagą
prawie półtorej godziny.
mniał o wyzysku uprawian-
z bocznych pokoi zaczęli
wać, przez co dali dowód
dzi im o dobro robotnika,
kieszeni żydom! Jednem s-
okazali, że są żydowskimi.

Po krótkiej dyskusyi pr-
kuje referentowi za piękny
a słuchaczom za liczne pi-
kiem „Szczęść Boże“ zam-

A teraz odzywamy się
Markłowicze, i prosimy,
jak najliczniej przybywaj-
dzenia. Pokażcie naszą łac-
cie licznie wszyscy, czy s-
Przez to pokażemy naszym
nie terror, nie bat, ale mił-
Szczęść Boże!

Jawiszowice. W niedzielę
odbyło się u nas w Kółku
zebranie, na które z Kra-
Puchałka i Stawski. Do-
wił najpierw p. Puchałka,
ski. Omawiano sprawy n-
jący obchodzące, jak rów-
z dzisiejszymi niesprawied-
społecznymi.

Po przemówieniach na-
gadanka i na tem zebrani-

Jasienica. W ubiegłą r-
u nas publiczne zgroma-
skich robotników zwołane
nizację. Na zgromadzenie
wa sekretarz centralnego
redaktor Holeksa.

Po zagajeniu zgroma-
wodniczącego miejscowej
skarbnik i sekretarz zdał
stępnie zaś na temat zad-
jańskiego ruchu robotni-
Holeksa. Referent międ-
także stosunki w miejsco-
sie chorych panujące, ora-
datnej pracy w kierunku
ków nowo założ. Spółce s-
przemawiało kilku członk-
Grupy i wikary ks. Bud-
było liczne, a przebieg m-
deczny.

Grupa miejscown roz-
dzięki wytrwałej i godnej
zarządu i niektórych człon-

ńska jedyne pismo katolickie
dzi dwa razy w tygodniu; obok
icznych pomieszcza bardzo ob-
Śląska, przegląd polityczny i
Z. Z. Ch. R. odnosi się z naj-
cją. Kosztuje 7 kor. rocznie.

ność. Ks. Ignacy Adam-
rie. 1908. Str. 66. Cena 72 h.
Śliwiej niż kiedykolwiek roz-
naszej hasło naukowego i ży-
ta: Przez z etyką chrześci-
dzki wyzwolił się już z wię-
jęchże więc i moralność stanie
żną. I wiedza i szkoła i prasa
owarzystwa prywatne i so-
ewangelię nowej niezależnej
ci. I do społeczeństwa prze-
naitemi drogami.

nieczną jest rzeczą, aby
moralności, aby wyjaśnić
ny związek, zachodzący mię-
religią, i wyjaśnić, że wszel-
ki od religii niezależnej są
jącej całości obowią-
wieka. Zadanie to spełnia
stawienie najwybitniejszych
i niezależnej, 2) wyjaśnienie
do religii, 3) dowód bez-
ności niezależnej, 4) obraz
zastosowania tejże moral-
cia.

Trzyniec. We czwartek d. 8 lipca b. r. od-
był Zarząd Grupy miejsc. swe miesięczne zebra-
nie, na którym omawiano miejscowe sprawy
i przyjęto do wiadomości następujące sprawo-
zdanie za czerwiec. Wpłynęło wkładek od człon-
ków 374 kor. 25 h. 10%, w kasie miejscowej
37 kor. 42 h. 19 chorym członkom wypłacono
wsparcia 286 kor. 07 h. Podróżne Delegatom
do Karwiny i Krakowa 42 kor. Na fundusz dele-
gacyjny złożono 4 kor. Dochód z bilardu wy-
nosił 9 kor.

Jeszcze raz zwracam uwagę naszych człon-
ków na to, co już kilka razy było w gazetach
ogłoszone i co ma każdy w swoim statucie, a
mianowicie to, że jeśli członek zachoruje, po-
winien się zgłosić zaraz w pierwszych trzech
dniach. Kto tego zaniedba, nie otrzyma
żadnej zapomogi! Nie pomoże żadna wy-
mówka, że gazety nie czytał itp. Każdy po-
rządny członek, który dba o swoje wykształce-
nie i oświatę czyta gazetę, tylko taki niedba-
lec, który się spuszcza ze wszystkim na dru-
gich, nie dba o nic wcale tylko o swój brzuch
i gardło.

Członkowie chorzy mogą się zgłaszać u Wy-
działu, lub u swojego męża zaufania, który to
zgłosi Wydziałowi. Członek, który wyzdrowiał,
tak samo się musi zgłosić i przynieść poświad-
czenie lekarskie, że był chorym, hutnicy zaś
przynieść powinni kartkę, którą oddają maj-
strom do podpisu.

Wydział.

Zgromadzenia odbędą się:

Niedziela 18 lipca:

Ilownica o godz. 5 popoł.

Dziedzice o godz. 4 popoł.

Olbrachcice o godz. 3 popoł.

Niedziela 25 lipca:

Karwina godz. 10 rano, Konferencja gór-
nicza.

Dąbrowa (Śląsk) godz. 4 popoł.

Bogumin (miasto) po mieszkaniach.

Brzeszcze o godz. 1/3 4 popoł.

Kozy zgromadzenie publiczne.

Czwartek 29 lipca:

Przemysł wieczorem.

REDAKCJI.

Grupy nasze, że podziąko-
w „Myśli Robotniczej“ u-
ny. Członkowie na to prze-
e potrzeby otrzymać zapo-
podziękowania są rzeczą
Niech socjalni-demokraci
pomóg nie wypłacamy. My
wemi, ogłaszanemi w na-
te, zarzuty takie dostate-
ntualnych oszczerców do
musić potrafimy.

domienia.

Zawiadamy uprzejmie nar-
urzędowe godziny naszej
święta trwają od godziny
nej gospodzie. Odbieranie
gazet i wpisywanie człon-
nie w tych godzinach.

Wydział.

ojscowa „Polskiego Zwią-
o.“ w Cieszynie, urzęda
niepogody w drugą nie-
e p. Kubiczka na „Matej
ę. Program bardzo ładny
się nań: koło szczęścia,
wielka i w cenne przed-
erya fantowa, poczta amo-
żyd, areszt i t. p. Dla
nionych będzie w tanie,
enne przekąski, również
opatrzone bufet. Dla chę-
e przygrywać doborowa
e o godz. 2 popołudniu.
si tylko 40 hał. Wycie-
pochodu. Z tej więc przy-
łkich naszej sprawie chře-
h współbraci i robotni-
wszyscy na łące p. Ku-
tebrać i pamiętali zawsze
go“, byśmy się wzajem-
a mogli dobrze zabawieć.
amy także sąsiednie Gru-
by i one zechciały o nas
k najliczniej do nas.
znacza się na budowę do-

ważnej sprawy a to
powinni się wszyscy
na łąkę p. Kubiczka

Wydział.

OGŁOSZENIA.

Czytajcie!!

Czytajcie!!

POSTĘP

tygodniowe pismo chrześcijańsko-socjalne
z dodatkiem ilustrowanym
wychodzi w Krakowie już rok piąty.

☪ POSTĘP ☪

JEST ORGANEM LUDOWYM POLSKIEGO
STRONNICTWA CHRZEŚCIJAŃSKO-SOCYALNEGO

☪ POSTĘP ☪

broni interesów wszystkich klas pracujących przed
wyzyskiem i niesprawiedliwością.

Prenumerata wynosi: rocznie 5 kor., półrocznie
2 kor. 50 h., kwartalnie 1 kor. 25 h.

Członkowie chrześcijańskich stowarzyszeń i Związków
płacą rocznie tylko 3 kor.

Adres: Redakcja i Administracja „Postępu“ Kraków
ul. św. Krzyża 1. 7.

